

VOLKS BELANG

Jaargang 131 - nummer 2 - februari 2010 - maandblad

Regeringscommissaris Guido De Padt

'Overheid efficiënter maken'

Guido De Padt, voormalig minister van Binnenlandse Zaken, werd op 17 juli van vorig jaar regeringscommissaris voor de Interne Audit van de Federale Overheid. Een hele mond vol om te zeggen dat De Padt moet nagaan of onze overheid wel efficiënt werkt. Een job die hij zeer ter harte genomen heeft, omdat hij hiermee vanuit een bijzondere aandacht voor een efficiënt werkende overheid, de burger kan dienen. Wat is er immers belangrijker dan een correcte aanwending van ons belastingsgeld en het welzijn van de werkende burger?



**Lees het interview
blz. 8 en 9.**

Ayaan Hirsi Ali bij het LVV

Het LVV en Liberales organiseren op donderdag 18 maart om 20 uur een exclusieve gespreksavond met de Nederlandse feministe en schrijfster Ayaan Hirsi Ali over haar nieuw boek 'Nomade'. Ayaan Hirsi Ali zal geïnterviewd worden door Liberales-kernlid Dirk Verhofstadt. Nadien zal ze vragen uit het publiek beantwoorden en haar boek signeren. Deze activiteit vindt plaats in zaal Einstein, Conferentiecentrum Diamant, Reyerslaan 80 te 1030 Brussel. Er is een ruime parking onder het gebouw. Inschrijven is absoluut verplicht met vermelding van naam en adres. Info over de inschrijving:: LVV, tel. 09 221 75 05 of via mail: info@hetlvv.be.

Wenst u een vraag te stellen aan Ayaan Hirsi Ali dan kan u die overmaken aan Dirk Verhofstadt op ons adres LVV, Kramersplein 23 te 9000 Gent of via mail op verhofstadt.dirk@pandora.be. De meest interessante vragen zullen die avond aan bod komen.

INHOUD

ANALYSE

Haiti na de
natuurramp

/4

BOEKEN

Suske en Wiske
worden 65 jaar

/6

BUITENLAND

Hoe China Taiwan opsloort

/10



Intelligente liberalen

Guy Vanhengel, onze federale minister van Begroting stuurde ons onlangs een e-mailtje met een opbeurende link. We kregen een artikel voor ogen met als titel 'Liberalen zijn intelligenter'. Een opsteker in deze barre sociaal-economische tijden waarin het liberalisme op één hoopje wordt gegooid met kapitalisme en de schuld krijgt van alles wat er vandaag fout loopt.

Het onderzoek waaruit blijkt dat liberalen doorgaans intelligente mensen zijn komt, aldus het e-mailtje van Guy Vanhengel, van ene Satoshi Kanazawa, een evolutionair psycholoog verbonden aan de London School of Economics and Political Science. Hij kwam tot de vaststelling dat intel-

Voortdurend veranderen zit dus in de liberale genen. En maar goed. Want de wereld verandert ook voortdurend. De uitdagingen van deze eeuw zijn niet dezelfde als deze van de jaren tachtig en negentig. Liberalen zullen dus duidelijke antwoorden moeten geven op nieuwe trends zoals de groene economie, de vergrijzing, de bevolkingsaan groei in de wereld en het groeiende nationalisme. De liberale fractieleider in het Europees Parlement, Guy Verhofstadt, diende de aanhangers van het opkomend nationalisme, zelfs in het land waar de ideeën van de Franse Revolutie ontstonden, in een opmerkelijk essay van antwoord. Het uiterste resultaat van 'identiteitsdenken'

titeit' die de wereldwijde islamitische gemeenschap ervan weerhoudt om Osama Bin Laden te excommuniceren". Verhofstadt ziet geen toekomst voor een Europa dat op dit identiteitsdenken gebaseerd is.

Open Vld moet op deze uitdagingen de komende maanden als politiek vertegenwoordiger van het Vlaams liberalisme een 'intelligent' antwoord bieden op zijn Toekomstcongres. De gestelde uitdaging in de congresstukken belooft al veel: "Een liberaal antwoord vinden op de uitdagingen van vandaag en morgen. Dit moet zeker in zowel Belgische en Vlaamse context. Maar op basis van liberale pijlers zoals de vrijheid, de vooruitgang en de verantwoordelijkheid. En op basis van een optimistisch geloof in de zelfredzaamheid van het individu dat gelijke startkansen wordt geboden".

"Liberalen moeten duidelijke antwoorden geven op de nieuwe trends in onze samenleving."

ligente mensen meer open staan voor vernieuwing en verandering. Minder intelligente mensen grijpen vaker terug naar 'oude wijsheden'. In een eerder onderzoek ontdekte Satoshi ook al dat slimmere mensen avondmensen zijn en slimme mannen monogaam. Maar dit ter zijde.

Die intelligentie heeft natuurlijk te maken met het vrije denken van liberalen. De verantwoordelijkheid die je als vrij denkend mens neemt, is meer gewikt en gewogen dan bij gelovigen, omdat als het fout loopt je die verantwoordelijkheid niet van je kan afschuiven, en bijvoorbeeld doorschuiven naar een God. Maar dit ook ter zijde.

zijn de gaskamers van Auschwitz zo stelt Verhofstadt. En de reden daarvoor is niet moeilijk te achterhalen: "Identiteit' betekent dat men aan een groep mensen specifieke kenmerken toeschrijft, die veelal radicaal verschillend zijn van iemand met een andere identiteit. 'Verschillend' betekent 'anders', en van 'anders' is het maar een kleine stap naar 'vijandig'. Doordat de mensheid herleid wordt tot de eigen groep, zijn nobele beginselen zoals recht, verdraagzaamheid of geweldloosheid immers slechts geldig binnen de eigen groep. Het is de 'identiteit' die Servië er zolang van weerhield haar oorlogsmisdadigers uit te leveren. Het is 'iden-

VOLKSBELANG

wordt uitgegeven door
de vzw Liberaal Vlaams Verbond,
Stichting Vanderpoorten

Verantwoordelijke uitgever:

**Bert Cornelis,
Kramersplein 23, 9000 Gent**

Hoofdredactie:

Bert Cornelis Bert@Reflex.tc.be

Vormgeving:

Ildé Cogen ilde.cogen@openvld.be

Secretariaat:

**Luc Pareyn - Liberaal Archief
Kramersplein 23 - 9000 Gent**

tel. 09/221.75.05 - fax:

09/221.12.15

www.liberaalarchief.be

luc.pareyn@liberaalarchief.be

De innige band tussen innovatie en steden

In 2005 publiceerden Sas van Rouveroij, Christian Leysen en Sven Gatz, hun eerste, veelbesproken 'Stadslucht Maakt Vrij' boek. In 2007 publiceerden ze een tweede boek over steden en globalisering. Nu is er het derde Stadslucht Maakt Vrij boek: over vitale, innovatieve steden.

Vitale Steden gaat over economie en ondernemerschap, over het aantrekken van bedrijven en talenten. Steden kunnen zich door creatief en vernieuwend beleid onderscheiden. Vitale Steden gaat over logistiek en mobiliteit. Steden moeten zich concentreren op die dingen waar ze het verschil kunnen maken: een kwaliteitsvolle basisinfrastructuur aanbieden, bijvoorbeeld. Vitale Steden gaat ook over architectuur en stedelijke planning. Steden krijgen vorm door de mensen die er wonen en die de stad gebruiken. Slimme stedelijke bestuurders hebben dat door. Vitale Steden bundelt bijdragen over steden en innovatie van wetenschappers, stadsplanners, architecten, ondernemers en beleidsmakers.

Bereikbaarheid

Het boek is opgebouwd uit drie delen. Het eerste deel gaat over economie en ondernemerschap. Steden voeren vandaag met elkaar een concurrentieslag, met als inzet het aantrekken van bedrijven en talenten. Die komen het liefst naar steden die goed bereikbaar zijn, waar het leven aangenaam is en waar het sociale en culturele aanbod ruim is. Steden kunnen, wat dat betreft, het verschil maken.

Het tweede deel gaat over logistiek en mobiliteit. Stedelijke bestuurders laten zich nogal eens gek maken. Allemaal willen ze zich, net als Bilbao, met een spraakmakend museumgebouw op de kaart zetten. Allemaal willen ze, omdat anderen dat ook doen, grote sportevenementen aantrekken of een geweldig nieuw voetbalstadion bouwen of een megaconcertgebouw optrekken. Steden moeten zich concentreren op die dingen waar ze zelf het verschil maken: er voor

zorgen dat ze bewoners en gebruikers een kwaliteitsvolle basisinfrastructuur kunnen aanbieden. Sommige steden of stadsdelen lijken zichzelf voortdurend opnieuw uit te vinden. Andere lijkt het, eens de neergang zich inzet, nooit meer iets te worden. De Antwerpse Zuidwijk vormt daarvan een goed voorbeeld. Toen de lokale detailhandel niet langer kon concurreren met de groothandelszaken buiten de stad, verpieterde de wijk. Neringdoeners trokken weg, er ontstond leegstand. Niet lang echter, omdat het om een stadsdeel ging met heel degelijke huizen, dat vlot bereikbaar was en niet te ver van het stadscentrum lag. In de kortste keren trokken jonge, minder kapitaalkrachtige, maar ondernemende mensen in de leegstaande panden in. De wijk leefde opnieuw op. Niet dankzij één of andere vorm van stedelijk beleid. Wel omdat de basisinfrastructuur goed zat. Die basisinfrastructuur was er het resultaat van oordeelkundig beleid van een vorige generatie stedelijke bestuurders. Steden kunnen, met andere woorden, het verschil maken.

Leefbaarheid

Het derde deel gaat over architectuur en stedelijke planning. Kenmerkend voor leefbare steden is dat ze ook als urban villages fungeren. Dat wil zeggen dat er wijken zijn die als gemeenschappen functioneren. Wijken die niet, zoals in de hoogdagen van de modernistische stedenbouw, monofunctioneel zijn: waar je alleen komt om te werken, te slapen of te winkelen en die de rest van de tijd dood zijn. Wijken waar je een vermenigving hebt van functies: waar je in één straat kleine bedrijfjes vindt, net zoals



Sven Gatz



Sas van Rouveroij

winkels en cafés, maar waar ook nog gewoon mensen wonen. Waar je die vermenging van functies aantreft, krijg je ook wijken waarmee mensen zich verbonden voelen, waarvoor ze zorg willen dragen en zich inzetten. Uiteraard kan een stad niet zomaar urban villages maken. Het is vaak makkelijker ze, door onoordeelkundig beleid, kapot te maken. Slordige stedenbouwers kunnen in geen tijd een buurt onleefbaar maken. Als je een winkelstraat onbereikbaar maakt, gaan de winkels dicht en is er ook geen passage meer. Maar ook het omgekeerde geldt: slimme steden kunnen buurten aantrekkelijker proberen te maken.

Info: www.svengatz.be

Na de natuurramp

'It is the destiny of the people of Haiti to suffer'. Aldus een cynische Jean-Claude Duvalier, voormalig dictator die tussen 1957 en 1986 samen met z'n vader François een schrikbewind voerde over het Caribische eiland. Sinds haar onafhankelijkheid van Frankrijk eind 18de eeuw kende Haïti een aan-schakeling van geweld, armoede en ontbering. Alsof dat nog niet genoeg was, werd het eiland begin dit jaar geconfronteerd met één van de meest verwoestende aardbevingen in de wereldgeschiedenis. Vermoedelijk 230.000 mensen lieten het leven en de infrastructuur is verworpen tot een complete puinhoop. De Haïtiaanse overheid, die voor de natuurramp al als een mislukte staat geboekstaafd stond, is volledig van het voorplan verdwenen.

Over Haïti, kapitalisme en 'the shock doctrine'

In het buitenland kwamen er massale hulpacties op gang, zowel overheden, ngo's als private organisaties maakten geld vrij en stuurden reddingsteams. De Verenigde Staten, die duizenden militairen en medici stuurden, namen grotendeels de touwtjes in handen. Hoewel de veiligheidssituatie ter plaatse gigantisch verbeterde, kwam er, voornamelijk uit antiglobalistische, veel kritiek op het Amerikaanse optreden.

Duistere rol

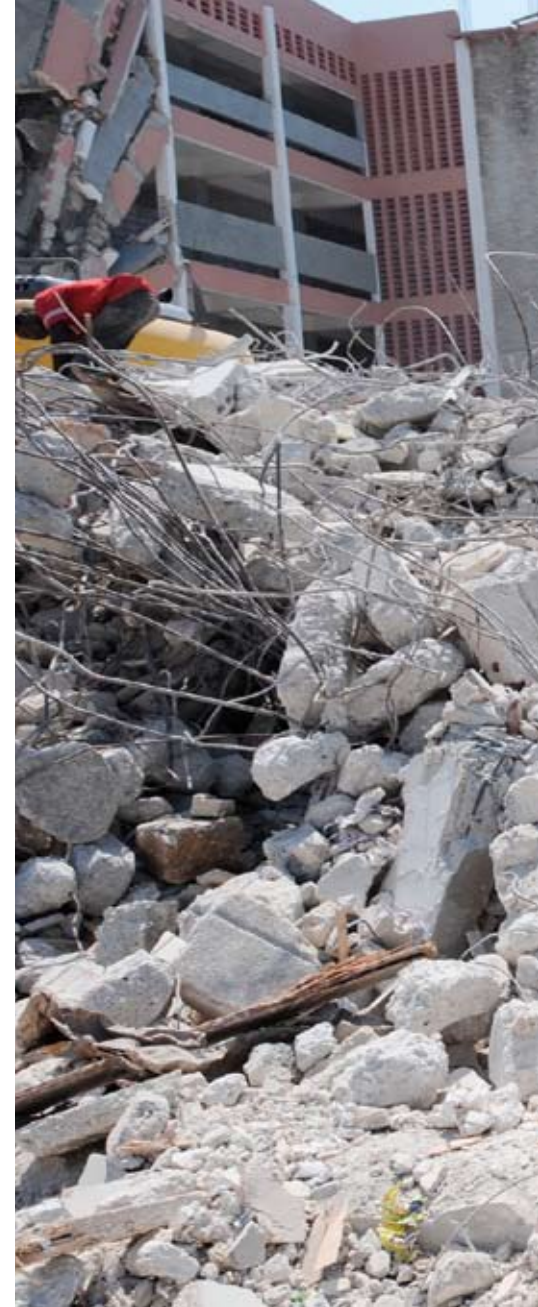
Er werd gewezen op de duistere rol die de VS samen met de Wereldbank en het Internationaal Monetair Fonds (IMF) in het verleden gespeeld heeft in Haïti en zo mee aan de basis ligt van het economische moeras waarin het land zich momenteel bevindt. Ze doen de hulpverlening af als louter strategisch: het is de logica van het kapitalisme dat landen genre de VS hun invloed gaan vestigen in het buitenland opdat eigen bedrijven ginds een afzetgebied verwerven. Naomi Klein, geroemd antiglobalistisch auteur, bestempelt dit als 'the shock doc-

trine': de hulpeloze bevolking van een geruïneerd land worden 'neoliberale' hervormingen opgelegd, die ze anders niet zouden aanvaarden. Het is een systematiek, inherent aan het kapitalisme, die resulteert in economische crises en plunderingen.

Dat de zgn. 'machtsontplooiing' van de Verenigde Staten op Haïti in de eerste plaats er één is van empathie en oprechte bezorgdheid, hoeft niemand in vraag te stellen. Beelden van Amerikaanse hulpverleners die neergehurkt hun tranen trachten te bedwingen omwille van de gruwelijke taferelen die ze onder ogen gekregen hebben, zeggen genoeg. Net zoals Cuba in ruil voor olie dokters naar Venezuela stuurt, is er in dergelijke situaties echter nooit sprake van volledige onbaatzuchtigheid. Geopolitieke en economische belangen spelen altijd een rol.

Eng-ideologisch

De kritiek die hier de kop opsteekt is echter steeds eng-ideologisch ingegeven.



Het is verkeerd om de privatiseringen die de VS, het IMF en de Wereldbank in dergelijke situaties veelal vooropstellen, a priori af te wijzen. Wie dogmatisch uitgaat van overheden die beter geplaatst zijn hongersnoden en armoede aan te pakken, gaat aan de feiten voorbij. Overheidsinstanties fungeren veelal als vehikels voor de corruptie en het profitaat van ambtenaren en politici. Overigens leert de geschiedenis ons dat voornamelijk socialistische dictaturen hongersnoden genereren, met als driest voorbeeld de economische hervormingen in maoïstisch China ('de grote sprong voorwaarts'), die 40 miljoen levens eiste.

Beweren dat het kapitalisme het laatste is



wat landen zoals Haïti nodig hebben om uit het dal te kruipen, is dus een verloochening van de waarheid. Klein en velen met haar slagen er vooreerst niet in het kapitalisme dat ze zo hardvochtig bestrijden een behoorlijke definitie te geven. Als ze menen dat olieoorlogen zoals die in Irak, gelobby van belangengroepen en politici die bevriende bedrijven wat 'favours' toekennen, inherent verbonden zijn aan het kapitalisme en het vrije marktdenken, verwarren ze het met de uitwassen van een Amerikaans neocorporatistisch systeem die bezwaarlijk het liberale Nirvana kan genoemd worden.

Feiten zijn dus feiten, de vrije markt dient op haar merites te worden beoordeeld:

landen die het pad van protectionisme verlieten en het kapitalisme omarmden werden welvarender en zagen een significante daling in ondermeer kindersterfte, corruptie en ongelijkheid. Uitgerekend Haïti fungeerde als casestudy in het magnum opus van Hernando De Soto's 'Het mysterie van het kapitaal.' Hij toonde aan dat de reden waarom landen zoals Haïti arm blijven, hem ligt in het totaal gebrek aan eigendomsrechten. Tientallen bureaucratische stappen dienen ondernomen te worden om het eigendomsrecht over een eigen gebouw te verkrijgen en het vergt jaren om een bedrijfje op te starten, het zijn maar enkele van de vele voorbeelden. In dergelijk klimaat, waar corruptie welig tiert en de straten

overheerst worden door anarchie en blind geweld, hoeft het niet te verwonderen dat welvaart en voorspoed ver te zoeken zijn.

Wat Haïti dus nodig heeft is een performante rechtstaat die haar essentiële kerntaken opneemt: het opzetten van een politieel en juridisch apparaat dat erin slaagt de openbare orde te handhaven en eigendomsrechten doet respecteren. Haïtiaanse beleidsmakers wacht bijgevolg een enorm zware taak, ze zijn het de 230.000 zielen verschuldigd.

Thibault Viaene
Politiek Secretaris LVSV Gent
Ondervoorzitter LVSV Nationaal

Ode aan het stripverhaal?

65 jaar Suske en Wiske



copyright Standaard
Uitgeverij, Antwerpen.

De tijd dat pedagogen geen genade kenden voor stripezende jongeren is al decennia voorbij. De ontwikkeling van de strip in Vlaanderen is vrij recent, in vergelijking althans met de VS en Duitsland. De grote doorbraak kwam bij ons vanaf 1930 met o.m. Kuifje van Hergé. België ging nadien een vooraanstaande rol spelen dank zij de stripbladen Robbedoes en Kuifje, die een kweekvijver vormen voor nieuw talent als Marc Sleen, Jef Nys, Morris en Peyo. En, uiteraard, Willy Vandersteen (1913-1990), de geestelijke vader van Suske en Wiske. In 2010 zijn Suske en Wiske vijftenzestig jaar 'oud', pensioengerechtigd, maar nog op alle fronten actief en jong.

In februari dit jaar verscheen het 307ste album van Suske en Wiske ('De rillende rots'). Het is het eerste 'evenement' van een hele reeks die deze verjaardag, commercieel en nostalgisch, zullen opluisteren. Waar is de tijd dat de strip onder vuur kwam te liggen ("een haard van besmetting en nihilisme")? Kritiek en censuur konden de opmars van de strip niet tegenhouden. Vanaf de jaren zestig groeide de erkenning van de strip als 'negende kunst'. Artistieke stripverhalen voor volwassenen van kunstenaars als Tardi, Prado of Matena hebben daartoe bijgedragen.

Lezen en lachen

Een versleten boutade zegt dat Conscience zijn volk leerde lezen en dat Vandersteen zijn volkske leerde lachen. Vandersteen debuteerde met zijn beeldverhaal tijdens de Tweede Wereldoorlog o.m. voor de Antwerpse boulevardkrant DE DAG, bekend voor zijn al dan niet opgelegde 'bereidwilligheid' tegenover de bezetter. Na de bevrijding werden praktisch alle journalisten die tijdens de oorlog verder gewerkt hadden, vervolgd, ook diegenen die al in 1942 en 1943 afgehaakt hadden. Hij begon te tekenen voor de jeugdbladen WONDERLAND en BRAVO en liet enkele albums verschijnen vooraleer in DE NIEUWE STANDAARD (op zoek naar een hit à la Eric de Noorman in HET LAATSTE NIEUWS) op 30 maart 1945 te starten met zijn eerste

grote succesreeks Suske en Wiske (toen nog Rikki en Wiske). Met zijn collega's striptekenaars Marc Sleen en Jef Nys werd Vandersteen de onverbiddelijke bestseller in Vlaanderen maar hij overtrof Sleen, Nys en co. door de kwantiteit van zijn producties en stripreeksen (Bessy, De Rode Ridder, Karl May-serie, Biggles, Safari verhalen, Robert en Bertrand, De Avonturen van Lambik, De vrolijke Bengels).

Stripfanaten, -kenners, -dweperen zijn het roerend eens over de 'kwaliteit' van Suske en Wiske: de eerste jaargangen zijn de beste, de grappigste, de meest originele en dat heeft niets te maken met jeugdnostalgie en -herinneringen. In de jaren vijftig was Vandersteen een schepende verteller. Gaston Durnez schreef raak over hem: "Hij bracht in het tekenverhaal een overrompelende fantasie gepaard aan een gulle Antwerpse humor en een zeer menselijke typering van hoofdfiguren".

Het succes wreekte zich. Hij moest maar blijven doordraaien, verhaal na verhaal, om de vraag van zijn lezers en de imperatieven van de uitgever te beantwoorden. Vandersteen kon onmogelijk alleen blijven werken aan die honderden albums van allerlei genres. Dat was enkel mogelijk in studioverband, met een ploeg van medewerkers. De oprichting van zijn studio moest beantwoorden aan zijn grote droom: een aantal jonge talenten reveleren, eventueel geschikt om nadien

op eigen vleugels te vliegen. Sommigen vinden dat het ijdele hoop is geweest en dat hij zich enkel kon troosten met de idee dat zijn studio werk verschaftte aan tekenaars en dat hij hierdoor de zaken iets luchtiger zou kunnen aanpakken. Daartegenover staat dat hedendaagse striptekenaars als Merho, de scenarist Daniël Janssens, Karel Biddeloo, Frank Sels, Karel Verschuere, Paul Geerts, Jef Broeckx, Edward De Rop dank zij hun ervaringen bij Vandersteen een eigen carrière konden opbouwen.

Haperingen

Hoe is dan misgegaan? Wat zorgde voor haperingen? Vanwaar een zekere artistieke aftakeling? Door overwerk van Vandersteen zakte het peil van de verhalen op onrustwekkende wijze. Nam zelf op een bepaald moment dramatische proporties aan. Suske en Wiske bezat

niet langer de structurele standvastigheid van vroeger. De spontaneïteit, de frisheid en de originaliteit verminderden en nog erger (?) de zorg voor afwerking, de rondheid van het geheel en de thematische rijkdom. Suske en Wiske werd een ongenietbaar consumptieproduct, net als zovele hedendaagse Vlaamse hitseries à la Kiekeboe, FC De Kampioenen, Jommeke. De oplagecijfers waren op een bepaald moment indrukwekkend (400.000 exemplaren ter titel...)

Ondanks die commerciële druk bleef het 'principe' Suske en Wiske gezond: een humorstrip met avontuurlijke inslag met volkse personages. Men kan alleen betreuren dat de tekenstijl vervlakte. Hergé besteedde tot het bittere einde aan zijn Kuifje de uiterste zorg. Bij Suske en Wiske ging (gaat) die zorg af en toe aan het wankelen.

Blijven Suske en Wiske esthetisch onder

de maat? Zijn ze als feuilleton-in-miniatuur verstoken van enige kunstzinnige waarde? Dit kan juist zijn en is het ongetwijfeld, maar daar tegenover staat het enorme succes, de ontspanningswaarde van de regelmatig toevloeiende verhalen, weliswaar zonder appreciatie van 'de mooie taal'. Maar leidden (leiden) ze niet onderhuids tot een brede historische kennis, tot positieve levenservaring, tot brede inzichten en spelenderwijs tot het inzicht in maatschappelijke structuren, die zoniet bekritiseerd, dan toch verklaard worden? Dit alles behelst meer dan kwansuis naar voren geschoven 'wetenswaardigheden', het betekent meteen een bewustmaken van de toehorigheid van de lezer tot een volkje met een verleden (en dus een toekomst) en van de wezenlijke inhoud van zo'n verleden.

John RIJPENS



Guido De Padt, Regeringscommissaris, ijvert voor een performante overheid

“Belastinggeld goed gebruiken”

Op 17 juli van vorig jaar werd Guido De Padt, voormalig minister van Binnenlandse Zaken, regeringscommissaris voor de Interne Audit van de Federale Overheid. Een job die hij zeer ter harte genomen heeft, omdat hij hiermee vanuit een bijzondere aandacht voor een efficiënt werkende overheid, de burger kan dienen. Wat is er immers belangrijker dan een correcte aanwending van ons belastinggeld en het welzijn van de werkende burger?

Opdracht

Mijnheer De Padt, u bent verantwoordelijk voor de interne audit van de federale overheid. Wat mogen we daaronder verstaan?

Guido De Padt: “Ik kreeg een vierledige opdracht toebedeeld. Aller-

eerst dien ik een voorstel te doen van proces voor de invoering van de interne audit in de federale overheidsdiensten; deze voorbereiden, opstarten en er een tijdsplan voor uittekenen. Dit alles onder het toezicht van een nog op te richten Auditcomité van de Federale Overheid, waarvoor ik reeds de nodige kandidaturen mocht ontvangen. Tot slot bereid ik samen met de Inspectie van Financiën de transitie van een ex ante naar een ex post controle voor.”

Klinkt vrij theoretisch?

“Deze materie is inderdaad een vrij theoretische aangelegenheid die echter verregaande positieve gevolgen kan hebben in de praktijk. Om het wat duidelijker te maken voor de burger gebruik ik graag de metafoor van de basketbal. Om een basketbal te maken, dienen er meerdere procedures gevolgd te worden: het leer moet de juiste dikte hebben en juist versneden worden, de kleur moet correct zijn, het gewicht moet perfect zijn, etc.. Dit zijn procedures van interne controle. Maar interne controle op zich is niet voldoende. Bijkomend moet er op regelmatige basis geverifieerd worden

of alle procedures efficiënt zijn. Om het opnieuw concreter en visueel voor te stellen: misschien kunnen er, via een andere snijprocedure, meer basketballen uit één lap leer gemaakt worden? Dit is de interne audit die uitgevoerd wordt. Audit klinkt velen als een vies woord in de oren, maar ik wil er net een positieve betekenis aan geven. Audit is een instrument van analyse en aanbeveling dat producent en klant, overheid, ambtenaar en burger, ten goede kan komen.”

Hoe implementeert u die gedachte in de federale overheid en haar instanties?

“Ik probeer steeds de burger centraal te stellen. En de burger, dat is onze belastingbetaler die zijn geld liefst zo efficiënt en correct mogelijk aangewend wil zien. Ik ben ervan overtuigd dat interne controle en interne audit belangrijke instrumenten kunnen zijn voor de leidinggevenden van deze diensten. Uiteraard wil ik hen geen dogma's opleggen die zij blindelings dienen uit te voeren. Liever ga ik ter plaatse poolshoogte nemen van de huidige stand van zaken om dan, in een latere fase, de nodige tools te kunnen aanreiken aan de betrokken diensten. Ondertussen bezocht ik al meerdere FOD's en POD's en stelde ik vast dat elke dienst op een andere wijze met audit en risicobeheer omgaat, of zich in een verschillend evolutiestadium van het gebeuren bevindt.”



“Mijn commissariaat is een winkel waarin de overheidsdiensten kunnen gaan shoppen.”

Hoe ziet u uw rol hierin?

"Ik zie mijzelf een rol van facilitator spelen in dit geheel. Via veelvuldige contacten met de betrokken instanties wil ik eerst tot een totaalbeeld komen. Dan kunnen we een stap verder gaan en na analyse van alle gesprekken, werkbezoeken en ontvangen vragenlijsten doelgericht instrumenten aanreiken aan de instanties, bijvoorbeeld onder de vorm van een draaiboek. Verder is het niet aan mij om te zeggen welke methode zij moeten hanteren, maar staat het hen vrij de meest adequate methode te gebruiken. Ik wil, met mijn regeringscommissariaat, als het ware een winkel zijn waarin de verschillende overheidsdiensten zullen kunnen gaan shoppen." Wat zijn de resultaten die u graag verwezenlijkt zou zien?

"Ik zou mezelf een gelukkige regeringscommissaris prijzen als ik vaststel dat alle diensten mee hun schouders onder dit project zetten en mensen en middelen inzetten om de interne controle, risicobeheer en auditactiviteiten op een standvastige wijze op poten te zetten.

Zowel leidinggevend als uitvoerende ambtenaren zullen daar hun profijt uit halen. Dit is uiteraard geen evidente opdracht, aangezien dit gepaard gaat met een mentaliteitswijziging en mensen over het algemeen last hebben met diepgaande wijzigingen. Weerstand is een natuurlijke reactie waar iedereen die in een veranderingstraject zit, door moet. Ik ervaar echter tijdens mijn werkbezoeken en alle gesprekken met de leidinggevend dat er absoluut een bereidwilligheid aanwezig is om auditactiviteiten in te voeren en op te starten, zij het dan wel geschoeid op hun leest."

Tijdsplan

En wat zijn de timing en planning van dit project?

"Als regeringscommissaris voor de Interne Audit van de Federale Overheid hanteer ik graag het E5-principe, dat staat voor een overheid die economisch, ecologisch, efficiënt, effectief en ethisch handelt. Uiteraard is dit geen project dat men op 1-2-3 kan realiseren, maar eerder een langetermijnplan, waarbij

meerdere factoren een rol spelen. Allereerst heb ik een toelichting gegeven op de Conferentie van Voorzitters (maandelijke bijeenkomst van de voorzitters van de 22 diensten) en vervolgens ben ik begonnen met het ontvangen en bezoeken van de leidinggevend van de diensten zelf. Elke dienst vulde eveneens een gedetailleerde vragenlijst in, waardoor we een goed overzicht verkrijgen van de huidige stand van zaken. Mijn regeringscommissariaat is momenteel bezig met het uitwerken van allerlei instrumenten die nuttig kunnen zijn voor de diensten bij hun interne controle, risicobeheer en interne audittraject. Zo wordt er gewerkt aan een draaiboek, worden de nodige opleidingen gepland, een omzendbrief klaargestoomd, een methodologie uitwerken, en dergelijke meer. We hopen dan ook gaandeweg in 2010 een concrete basis te leggen in elke dienst waarop zij kunnen verder bouwen."

Veel succes.

B.C.



Kittelorigheid als politiek wapen

De verbeterde strijd die de Volksrepubliek China overal ter wereld voert tegen de erkenning van of samenwerking met Taiwan, en tegen de pleidooien van de Dalai Lama voor een vrijer Tibet, volgen een vast patroon. Peking hamert op zijn historische eenheid. Het hanteert zijn economische macht om kleinere landen onder druk te zetten. En het kabaal versmacht het foute uitgangspunt: er is nooit zo'n eenheid geweest.

De kat werd opnieuw de bel aangeboden toen de VS vorige maand beslisten voor 5 miljard euro wapentuig te verkopen aan Taiwan. Wie ooit het eiland heeft rondgereisd heeft met eigen ogen kunnen zien hoe er stelselmatig ontwapend is – de bunkers ten zuiden van Kaoshiung staan leeg, de mijnevelden in het westen zijn onbruikbaar, de 17 jaar oude F-16-gevechtsvliegtuigen staan aardig in het zicht op de luchthavens onder een koepeltje, Kinmen (vlak over Xiamen, het vroegere Amoy, op twee kilometer uit de kust van het vasteland) is een levend museum van Buck Danny geworden.

Van de 100.000 soldaten die er in de jaren vijftig dagelijks beschietingen te verduren kregen, lopen er hooguit nog een paar duizend rondjes. Dat heeft deels te maken met de internationalisering van de politiek rond de Chinese Zee en de doorvaart van belangrijke handelsstromen. Deels met de moeizame politieke openingen (3.000 Chinese toeristen komen dagelijks aan op Taiwan). Deels ook met een totaal gewijzigde oorlogslogica en strategie. Klassieke kanonnen en destroyers hebben afgedaan, gesofistikeerde verdediging is in de plaats gekomen. De Fransen leverden duikboten. De Amerikanen bieden Patriot-afweerraketten aan, Black Hawk-helikopters, mijnenjagers, en communicatie-apparatuur. Opvallend (en dat heeft Peking natuurlijk ook gemerkt): Taiwan krijgt geen nieuwe jachtvliegtuigen.

Voor de bühne

Het protest van Peking is dan ook eerder bedoeld voor de bühne. Het hooghouden van zijn voor vanzelfsprekend gehouden claim dat Taiwan van ouds tot het Hemelse Rijk behoorde. Niets is minder waar. Het is pas de zeerover Koxinga, die Formosa in de 17e eeuw van de Hollanders afpakte, die met een kapersbrief van de keizer rondvoer. Ook daarna bleef Taiwan een verwaarloosde vlek aan de rand van de beschaving, waar met mondjesmaat ingeweken Han-chinezen de oorspronkelijke bewoners naar de marge dreven. En een natuurlijk verlengstuk van Japan, dat na het Verdrag van Sjimonoseki (1895) het eiland - en de Pescadores - als kolonie aanhechte (en er trouwens een nog altijd nuttige spoorweg dwars door het eiland aanlegde) tot de nederlaag van 1945.

Het is natuurlijk de vlucht van generalissimo Tsjang Kai-sjek naar Taiwan in 1949 die tot verhitte territorialiteitseisen heeft geleid. "Een opstandige provincie", heet het tot vandaag. Tsjangs Kwo-Min-Tang-partij heeft intussen wel de democratisering moeten aanvaarden, en haar droom om China opnieuw te heroveren moeten opgeven. Met de economische verwevenheid over de Straat van Taiwan heen, en de investeringen in Sjanghai, Hongkong en Fujian, is de KMT nu de geprivilegieerde gesprekspartner van China. De KMT streeft geen eenzijdige onafhankelijkheid na, zoals

de Democraten van de voormalige, nu veroordeelde president Chen Shui-pian. Taiwan telt nog 23 bondgenoten in het halfmond van de VN, waar het door Nixon werd uitgekierd in 1971 (Resolutie 2758).

Op nadrukkelijker manier blaft Peking elke schijn van meer zelfstandigheid voor Tibet af. Natuurlijk speelt de angst voor het domino-effect mee, de onlusten in het westelijke, islamitische Xinjiang herinneren dagelijks aan de losse samenhang van de Volksrepubliek. Peking heeft daarom de geschiedenis enigszins bijgekleurd om aan te tonen dat Tibet al van in de tiende eeuw een ondeelbaar stuk van het land was. Hoewel het eigenlijk omgekeerd was. En de latere Mongoolse verovering van China even wordt opzijgezet. Tibet, dat in 1951 onder de voet werd gelopen, na een soort boerenkrijg in 1959 definitief werd aangehecht, en in 1965 werd opgedeeld, heeft geen verweer, behalve de openbare tribune.

Geheime agenda

De vreedzame aanranding van de Dalai Lama interpreteert Peking doelbewust als een geheime agenda, en China kapittelt dan ook iedereen die nog maar gehoor geeft aan een dialoog met de Nobelprijswinnaar voor de Vrede. Tibet is een halve eeuw lang cultureel gemuilkorfd, de bouw van de langste spoorlijn ter wereld moet de aanwas van het Hanchinese deel van de bevolking nog vergemakkelijken, de politieke onderdrukking getuigt van een perfied cynisme. Twee onderhandelaars van de Dalai Lama zijn in januari als koelies behandeld en met hoon overladen weggestuurd door Peking. Dat net nu Obama en Clinton de Dalai Lama ontvangen is een affront in Chinese ogen. En niks is erger dan



gezichtsverlies voor Peking.

Maar cynisme zou geen cynisme zijn, als er zich achter de schermen geen ander spel afspeelt. En dan valt het op hoe China geen halszaak maakt van de officiële ontvangst van de Tibetaanse leider in Washington. Integendeel, vijf Amerikaanse oorlogsbodems kregen ongehinderd de toestemming om aan te leggen in Hongkong, waaronder het vliegdekschip Nimitz. In 2007 werd de Kitty Hawk nog geweerd voor oudjaar, ook toen vanwege de Dalai Lama. Het dreigement om gezamenlijke militaire oefeningen af te zeggen of weerwraak te nemen op leger-gerelateerde bedrijven (Boeing op kop) is nooit hard gemaakt, na de aangekondigde wapenverkoop aan Taiwan.

Tegelijk port president Hu Jintao de snelle uitbouw aan van een vrijhandelszone tussen Fujian en Taiwan. Hij prees de gastarbeiders die werken aan de Xiang'an Tunnel ter gelegenheid van het Jaar van de Tijger. Hij bracht ook

een hogelijk gewaardeerd bezoek aan Taiwanese ondernemingen in Zjangzjou, en hoopte op een snelle verwezenlijking van het ECFA, het kaderakkoord over economische samenwerking. Hemelse muziek voor Taiwan, want het ECFA is het paradepaardje van Taiwanese president Ma Ying-jeou. Ma bracht een symbolisch bezoek aan de eerste democratisch verkozen president van Taiwan, Lee Teng-hui, om hem een gelukkig maanjaar te wensen. Gespreksthema, behalve gezondheidszorg en water- en energiebevoorrading: ECFA, want als dat uitgesteld wordt, verliest Taiwan zijn concurrentievermogen tegenover de tien ASEAN-landen, die straks taksvrij mogen in- en uitvoeren in China.

Het is de Chinese sluipweg om Taiwan helemaal economisch op te slopen. In diezelfde optiek moeten de onderhandelingen over geregeld en intenser luchtverkeer tussen Taipei en Sjanghai gezien worden. Op de vooravond van de 100e verjaardag van de Republiek China ziet het er naar uit dat Sun Yat-sens droom

van een eigenmachtig, invloedrijk China bewaarheid kan worden. Het heeft nog net niet Japan van de tweede plaats verdrongen bij de economische grootmachten. Maar China beseft ook dat het zonder de VS en Japan niet kan. De dollarvoorraden, de verwevenheid van investeringen, de verschuiving van het handelszwaartepunt naar de Stille Oceaan, ze schragen een precair politiek evenwicht. Een dat geen baat heeft bij een nieuwe kredietcrisis. En nog minder bij een open militair conflict. Ideologie is dan gewoon een ander woord geworden voor profijt. Van cynisme gesproken.

**Lukas
De Vos**





Geen plaats voor meer liberale partijen

De uitspraken van Boudewijn Bouckaert (LDD) over een liberale hereniging komen niet onverwacht. De laatste verkiezingscampagne was voor de politieke partijen die zich als 'liberaal' uitten een regelrecht fiasco. De traditionele liberale partij bij uitstek, Open Vld, verloor zwaar en werkt aan een herbronning. Maar ook de challengers binnen de liberale beweging, Lijst De Decker en de Sociaal Liberale Partij, bleven onder hun eigen verwachtingen. Die laatste partij werd zelfs opgedoekt, want een fusie met Groen! kan moeilijk als 'overleven' worden gezien. Dit leidt tot de bedenking of er in Vlaanderen überhaupt wel plaats is voor meerdere liberale partijen. Mijns inziens niet indien die partijen liberaal en slagkrachtig willen zijn.

Er is onze contreien altijd sprake geweest van een klassiek liberalisme dat meer de nadruk legt op de individuele vrijheid als negatief begrip en een modern liberalisme dat vrijheid een stuk breder interpreteert en een belangrijke rol voor de overheid weggelegd ziet op het vlak van sociale zekerheid en onderwijs. Het volksliberalisme of sociaal (modern) liberalisme waren dan ook helemaal geen nieuwe begrippen. De liberale partij heeft in ons land steeds figuren gehad die de ene of de andere stroming genegen waren en als vaandeldragers werden beschouwd van hun liberalisme. Herman De Croo en Willy De Clercq waren steeds voorlopers van een sociaal of (volks)liberalisme, terwijl Guy Verhofstadt in de jaren '80 het exponent was van een klassieker liberalisme.

Ondanks het feit dat beide strekkingen het tijdens partijcongressen regelmatig aan de stok kregen met elkaar en op belangrijke punten van mening verschilden, waren er wel altijd voldoende raakpunten om samen in consensus te werken binnen één partij. Die consensus ging de afgelopen jaren verloren. De regeringsdeelname na 1999 heeft vanzelfsprekend een rol gespeeld in de breuk. Een partij die beleidskeuzes en compromissen moest maken, verliest nu eenmaal een stuk ideologisch profiel. Een andere factor is ook dat het ideologisch debat binnen de liberale partij sinds de oprichting van de Vlaamse Liberalen en Democraten (VLD) verruimd werd tot diverse publieken die niet altijd dezelfde basiswaarden van het liberalisme even vlot aan-

namen. Zo werd het liberalisme in de jaren '90 af en toe ten onrechte verengd tot een 'op Angelsaksische leest geschoeid' marktmodel. Er ontstond toen al een ideologische breuk met enerzijds de traditionele liberale achterban en anderzijds met andere 'verruimers' in de partij die net aangesproken waren door de gedachte van een liberale partij als nieuwe 'progressieve formatie'.

Spreidstand

Deze spreidstand bleek een decennium later niet houdbaar en uiteindelijk eindigde de liberale beweging in een verspreide slagorde, waarbij de laatste verkiezingen tot hiertoe het exponent zijn van de verdeeldheid. Open Vld verhuisde voor het eerst in tien jaar naar de oppositiebanken in het Vlaams Parlement. De rechts-liberale Lijst De Decker wou zich vooral opwerpen als echte liberale partij en zette zich regelmatig af tegen Open Vld. Het onderling gebekvecht overtuigde geen hond om voor één van deze fracties te stemmen, wel integendeel. De onderlinge twisten, met als trieste hoogtepunten het inzetten van privé-detectives en de slag om de kamerzetel van het inhoudelijk en politiek lichtgewicht Dirk Vijnck, dreven veel gematigde kiezers naar andere partijen.

Versnippering

Eindresultaat van de versnippering is dus dat geen enkele partij met gelijk welke invulling van het liberalisme op Vlaams niveau deel uitmaakt van de beleidsmeerderheid en dat we voor het eerst in een decennium tijd opnieuw geconfronteerd

worden met een 'travallistische' regionale regering. De strijd tegen het corporatisme, de verzuiling en cliëntelisme mogen dan ook vandaag opgeborgren worden. Meerdere liberale partijen zouden een meerwaarde kunnen betekenen indien zij andere kiezersgroepen zouden aanspreken en wanneer die partijen elkaars boodschap zouden versterken. In Vlaanderen is dit geenszins het geval. De liberale partijen lijken meer betrokken te zijn in een concurrentiestrijd die nefast werkt en daardoor verzwakt net de liberale invloed in het algemeen.

Bovendien heeft het liberalisme als levensopvatting in het Vlaamse ideologische spectrum sowieso al weinig medestanders. De harde kern van de sociaal-economische en ethische programmapunten van een liberale partij worden meestal niet gesteund door de andere partijen in het ideologische spectrum omdat liberalen van de mens of het individu uitgaan. Andere wereldbeelden vertrekken traditioneel vanuit de gemeenschap, de klasse of de natie. De liberalen hebben het dus al moeilijk om coalitiepartners te vinden die willen meegaan in hun denkwijze. Verschillende partijen oprichten, zorgt ervoor dat het realiseren van een liberaal project nog verder weg raakt dan het al was en zo verliezen zowel klassieke als moderne liberalen hun politieke invloed.

Inhoud

De uitspraken van Boudewijn Bouckaert van deze week zijn dan ook op zich correct en ook niet geheel onverwacht. Alleen lijkt het op dit ogenblik belangrijker voor de liberale denkers en/of politici om een nieuw inhoudelijk project uit te tekenen voor de 21e eeuw dan te vervallen in strategische partijpolitieke denkoefeningen. Indien de inhoud overtuigt, zal de hereniging sowieso wel volgen.

www.liberales.be